

Міністерство освіти і науки України  
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту і логістики

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ**  
**до самостійної роботи**  
**з дисципліни «ОБҐРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ»**  
для студентів спеціальності 073 «Менеджмент»  
ОПП «Менеджмент», ОПП «Управління персоналом»  
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»  
ступінь вищої освіти – бакалавр усіх форм навчання

Одеса 2023

Методичні вказівки до самостійної роботи «Обґрунтування стратегічних рішень» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» ОПП «Менеджмент», ОПП «Управління персоналом» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», СВО «Бакалавр» усіх форм навчання/ Укл. І.М. Агеєва, Ю.В. Дьяченко. Одеса: ОНТУ, 2023. 8 с.

## ПЕРЕДМОВА

Метою навчальної дисципліни «Обґрунтування стратегічних рішень» є отримання знань і розуміння теоретичних засад, інструментарію та методів розроблення стратегії підприємства в мінливих умовах зовнішнього середовища.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Обґрунтування стратегічних рішень» є формування знань про сутність стратегій підприємства, їх класифікаційні ознаки і спрямованість у вирішенні довгострокових завдань підприємства, засвоєння питань практичного застосування стратегій як комплексного інструменту підприємства по досягненню його довгострокових цілей; набуття навичок практичного застосування принципів, прийомів та методів формування стратегій підприємства і розробки ефективних стратегічних альтернатив; надбання практичних навичок та вмінь щодо методології формування стратегії організації.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- теоретичні засади стратегічного аспекту діяльності організації;
- класифікацію видів стратегій;
- сутність та методику стратегічного аналізу та розробки стратегії підприємства;
- інструментарій формування стратегій підприємства і вибору стратегічних альтернатив.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:

- самостійно розвинути навички стратегічного мислення та практичного застосування методологічного апарату дисципліни;
- застосувати методику стратегічного аналізу та розробки стратегії підприємства в практичній діяльності;
- обґрунтовувати стратегічні рішення і розв'язувати стратегічні завдання.

## **Загальні положення**

До основних видів самостійної роботи студентів слід віднести:

- вивчення теоретичного матеріалу за допомогою конспекту лекцій, підручників та методичних вказівок до практичних занять,
- написання реферату за обраною темою.

Написання реферату з курсу «Обґрунтування стратегічних рішень» є важливим елементом у системі самостійної теоретичної підготовки фахівців. У ході написання рефератів студент повинен показати вміння детального вивчення проблем стратегічного менеджменту.

Мета написання реферату – систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних знань, надбання навичок самостійного вивчення і аналізу існуючих методів та підходів до вирішення поставленої проблеми.

## **Структура і зміст реферату**

1. Вступ
2. Теоретична частина
3. Висновки
4. Список літератури

## **Вимоги до структурних елементів реферату**

У вступі коротко викладають:

- мету роботи;
- актуальність даної роботи;
- оцінку сучасного стану проблеми;
- тенденції розв'язання поставлених питань.

Теоретична частина містить відомості про предмет дослідження, котрі є достатніми для розкриття сутності даного реферату, та аналіз існуючих методів та підходів до вирішення даної проблеми. Сутність теоретичної частини викладають, поділяючи матеріал на розділи. Розділи можуть поділятися на пункти або на підрозділи.

Висновки розміщують безпосередньо після суті теоретичної частини, починаючи з нової сторінки. У висновках наводять оцінку одержаних результатів.

Перелік посилань у рефераті слід оформити у відповідності до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Перелік має містити не менше 5 джерел.

Обсяг реферату складає 10–20 сторінок. Текст набирається на комп'ютері, шрифт - Times New Roman, розмір шрифту - 14, інтервал – 1,5. Береги: лівий – 20 мм, правий – 20 мм, верхній – 20 мм, нижній – 20 мм.

**Захист реферату** відбувається шляхом доповіді на обрану тему і демонстрації презентації до теми. Надрукований реферат надається викладачу.

Студент повинен розробити конкретну тему із запропонованого переліку. Вибір теми узгоджується з викладачем.

### **Теми рефератів з курсу «Обґрунтування стратегічних рішень»**

1. Еволюція систем управління підприємством в різні епохи
2. Порівняльна характеристика методів обґрунтування та змісту довгострокових і стратегічних планів.
3. Український менеджмент: процес накопичення стратегічних ознак.
4. Загальні риси різних підходів до стратегічного управління.
5. Історичний огляд формування стратегічного управління в Україні.
6. Вітчизняний і зарубіжний досвід застосування стратегічного управління.
7. Обмеження застосування «класичних» моделей стратегічного управління в Україні.
8. Основні принципи та форми стратегічного управління.
9. Роль стратегічного мислення у формуванні стратегічного рівня організації.
10. Принципи стратегічної діяльності українських підприємств.
11. Еволюція системних рішень у стратегічному управлінні.

12. Дослідження системи критеріїв виділення окремих складових середовища підприємства.
13. Структуризація елементів середовища функціонування організації вітчизняними науковцями: збіги та розбіжності порівняно із західними методиками.
14. Особливості дослідження середовища підприємств України.
15. Проблеми зіставлення параметрів, що мають різні природу та часові характеристики дії при здійсненні SWOT-аналізу.
16. Особливості застосування методів прогнозування в умовах функціонування української економіки.
17. Недоліки екстраполяційних методів для прогнозування зміни в соціально-економічних системах.
18. Визначення цілей і прогнозування у системі стратегічного управління організацією.
19. Сутність, особливості розробки та роль місії організації в управлінському процесі.
20. Особливості формулювання місії організацій різного типу.
21. Кількісна та якісна характеристика стратегічних цілей.
22. Різноманітність підходів до класифікації цілей організації.
23. Особливості розробки «дерева цілей» на різних етапах «життєвого циклу» організації. Поняття та методи побудови «дерева цілей».
24. Критичний аналіз моделей і методів, що використовуються для «портфельного» аналізу.
25. Необхідність та особливості розробки «стратегічного набору» вітчизняних підприємств в умовах трансформації національної економіки.
26. Взаємозв'язок основних складових «стратегічного набору» підприємства.
27. Сутність, зміст і процес формування ефективного «стратегічного набору» для підприємств різних типів.
28. Відмінності у формуванні «стратегічного набору» моно- та поліпродуктового підприємства.

29. Характеристика базових конкурентних стратегій: переваги, недоліки, умови застосування.
30. Стратегія досягнення конкурентних переваг за рахунок лідирування у диференціації продукту.
31. Стратегія досягнення конкурентних переваг шляхом лідирування за низькою вартістю продукту.
32. Моделі та методи розробки ресурсних (функціональних) та стратегій лідерства.
33. Стратегії НДПКР та інноваційна політика фірми.
34. Особливості розробки комплексних стратегій підприємства.
35. Етапи та принципи стратегічного планування. Горизонт стратегічного планування.
36. Порівняльна характеристика моделей стратегічного планування.
37. Формальні та неформальні аспекти стратегічного планування.
38. Стратегічний план як інструмент реалізації стратегій різного типу.
39. Особливості формування та сфери застосування стратегічних програм.
40. Зв'язок стратегічних і поточних планів підприємства.
41. Диференціація та інтеграція в ОСУ при переході до стратегічного управління.
42. Сутність концепції SBU (СГЦ).
43. Особливості реакції ОСУ різних типів.
44. Роль централізованих формувань в ОСУ стратегічного типу.
45. Порівняльна характеристика «традиційних» та стратегічних ОСУ.
46. ОСУ як інструмент виконання стратегій.
47. Переваги, недоліки та сфера застосування проектних структур.
48. Переваги, недоліки, сфера застосування та типи дивізіональних структур.
49. Поняття та структура стратегічних фінансових фондів.
50. Характеристика методів побудови стратегії використання фінансових ресурсів.
51. Поведінкові аспекти розробки та реалізації стратегії.
52. Стратегія та опір їй: поняття, причини і типи опору змінам.

53. Критичний аналіз методів управління змінами.
54. Сутність та основні елементи «управління опором».
55. Дослідження схем методичного взаємозв'язку стратегічного контролінгу та стратегічного моніторингу.
56. Організаційно-економічні механізми внесення коректив у стратегії на основі результатів аналізу в режимі реального часу.
57. Дослідження особливостей інформаційно-аналітичних систем забезпечення стратегічного управління на підприємствах.

### Критерії оцінювання

При оцінці реферату і презентації до теми враховуються такі позиції:

- зміст: розкрито всі аспекти теми; матеріал викладений у доступній формі; слайди розташовані в логічній послідовності; заключний слайд із висновками; бібліографія з перерахуванням всіх використаних ресурсів;
- елементи оформлення: зміна слайдів; дизайн; анімація; графіки, діаграми, малюнки;
- елементи творчості: оригінальність і винахідливі приклади.

Таблиця 1

#### Критерії оцінювання реферату

| Оцінка за національною шкалою | Критерії оцінювання                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| відмінно                      | Презентація має задовольняти всім вимогам і при цьому сам реферат відображає глибокий аналіз та застосування навичок мислення високого рівня; показує явне розуміння теми; притягує увагу аудиторії; характеризується оригінальністю. Проект корисний не тільки для студентів, які його створили. |
| добре                         | Проект має чіткі цілі, що відповідають темі. Представлена інформація зібрана із різноманітних джерел, представлена структуровано, зрозуміло для аудиторії. Зроблений акцент на важливих питаннях, зроблені висновки.                                                                              |
| задовільно                    | Проект сфокусований на темі, але не повністю висвітлює її. Наявна певна структура роботи, але вона не явна з показу презентації. Можуть бути фактичні помилки чи незрозумілості, але вони незначні.                                                                                               |
| не зараховано                 | Проект здається випадковим, нашвидкуруч зробленим чи незакінченим. Наявні значні фактичні помилки та простежується нерозуміння теми.                                                                                                                                                              |